

Samen kopen, samen delen in de kunst

De NMa heeft met vijf kunsthandelaren een akkoord bereikt over het bieden op veilingen. Het besluit moet verboden prijsafspraken tegengaan.

**Door onze redacteurs
KAREL BERKHOUT en
ESTHER ROSENBERG**

AMSTERDAM. Elf controleurs van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) kwamen een jaar geleden de boeken inzien bij kunsthandelaar Frank Buunk in Ede. „Ze namen echt alle administratie mee”, vertelt Buunk. „Het bezoek verliep heel vriendelijk. Ik heb hen nog een kabeltje geleend om de telefoons af te tappen.”

De verdenking tegen Buunk en vier andere handelaren was niettemin ernstig: een mogelijk kartel in de kunsthandel.

Aan het onderzoek is nu beëindigd met een ‘toezeggingsbesluit’. Vijf grote kunsthandelaren hebben onder meer toegezegd om hun gezamenlijke biedingen voortaan vooraf bij de veiling te melden. Voor het eerst is er duidelijkheid over wat wel en niet mag, zegt de NMa en zegt ook de advocaat van Buunk, Martijn van de Hel van Boekel De Neree, die hielp het besluit te ontwerpen.

Wat mag niet?

Van de Hel: „Het echte ‘ringen’, waarbij handelaren van tevoren afspreken wie gaat bieden op de veiling en de andere deelnemers in de ring een vergoeding krijgen. Overigens is het aantal gevallen van ringen na 1998, toen de NMa werd opgericht, op één hand te tellen.”

Wat mag wel?

Van de Hel: „Handelaren mogen samen een schilderij kopen en weer verkopen. Omdat de NMa bang is dat hierdoor toch een ring kan worden, zijn er voorwaarden aan gesteld als: je mag een schilderij een half jaar lang niet onderling verkopen.” Buunk: „Dit ‘samen kopen, samen delen’ doe ik graag. Een andere handelaar heeft een eigen klantenkring en vaak eigen gespecialiseerde ken-

Een veiling bij Sotheby's op een schilderij van Stanley Grayson uit de negentiende eeuw. Uit de collectie van Simonis & Buunk.

nis. Bovendien vind ik het leuk om met collega's samen te werken.”

Zo'n inkoopcombinatie kan de prijs toch drukken?

Van de Hel: „Dat kan. In dat geval kan de samenwerking een probleem vormen. Maar de NMa geeft aan dat de prijs ook omhoog kan gaan, bijvoorbeeld doordat handelaren samen een

hogere prijs kunnen betalen. Dat is juist positief.”

Buunk: „Tijdens het NMa-verhoor bood ik op een Mondriaan, waarvoor ik met een andere handelaar 40.000 euro wilde betalen. Deze collega haakte op het laatste moment af. Daardoor zou de tekening na aankoop niet op de kunstbeurs Tefaf te zien zijn; ik besloot toen maar 33.000

à 34.000 euro te bieden. Mét mijn collega, die op de Tefaf staat, had ik dus meer geld geboden.”

Het toezeggingsbesluit geldt alleen voor de vijf betrokken handelaren. Wat doen de anderen?

Van de Hel: „De NMa lijkt erop te rekenen dat de branche zich aan dit besluit zal houden. De regeling geldt

voor drie jaar en kan verlengd worden, maar de praktijk leert dat dit doorgaans niet nodig is omdat zo'n besluit dan gewoonte is geworden.” Buunk: „De handelaren zullen er wel in meegaan, denk ik, maar verzamelaars die elkaar kennen van veilingen zullen nog altijd geneigd zijn om in een sfeer van vriendschap de ander te laten voorgaan.”